

ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ

ΜΕΡΟΣ Γ' - ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

2. ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ε) ΜΝΗΜΗ ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΡΧΟΝΤΑΚΗ

*Συμμετοχή εις έκδήλωσιν τιμῆς καὶ μνήμης διὰ τὸν Ἀνδρέαν Ἀρχοντάκη
Νομαρχίας Χανίων καὶ Δήμου Καντάνου
Ἐπιστολή 7ης Ἰουλίου 2009*

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
www.sartzetakis.gr

© Χρήστος Α. Σαρτζετάκης, Αγίας Σοφίας 6, 152 36 Ν. Πεντέλη

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΟΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΝ – ΑΤΟΜΙΚΗΝ ΧΡΗΣΙΝ
ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΜΟΝΟΝ ΜΕΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΝ ΓΡΑΠΤΗΝ ΑΔΕΙΑΝ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

ΜΝΗΜΗ ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΡΧΟΝΤΑΚΗ

*****

Η Νομαρχία Χανίων από κοινού μετά του Δήμου Καντάνου, τόπου καταγωγής του άειμνήστου ιατροῦ Ανδρέου Αρχοντάκη, με την εύκαιρίαν άποκαλυπτηρίων άνδριάντος του εις την γενέτειράν του, τόν οικισμόν Πλεμεριανά Καντάνου, ώργάνωσαν την 11^{ην} Ιουλίου 2009 ήμερίδα εις Κάντανον, δια να τιμήσουν την μνήμην του άειμνήστου άνδρός και άδαμάστου δημοκράτου. Κληθείς καθυστερημένως, ό Πρόεδρος, συνδεόμενος με βαθυτάτην φιλίαν με τόν τιμώμενον, απέστειλε προς τούς οργανωτάς τής έκδηλώσεως ώς ιδικήν του συμμετοχήν εις αυτήν, την άκόλουθον έπιστολήν, με την παράκλησιν τής αναγνώσεώς της, ή όποία και έγινετο :

ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Νέα Πεντέλη, 7^η Ιουλίου 2009.

Αξιότιμοις Κυρίους

- *Νομάρχη Χανίων Γρηγόρη Αρχοντάκη*
Τηλεμοιότυπον : 28213 40 201
- *Δήμαρχον Καντάνου Εύτύχη Δασκαλάκη*
Τηλεμοιότυπον : 28230 22 590

Με ιδιαίτερη συγκίνηση έλαβα την πρόσκλησί σας στις έκδηλώσεις και την ήμερίδα, πού διοργανώνετε τó προσεχές Σάββατο 11^η τρέχοντος μηνός Ιουλίου, προς τιμήν του άλησμονήτου Ανδρέα Αρχοντάκη με την εύκαιρία άποκαλυπτηρίων άνδριάντος του στην γενέτειρά του, τόν οικισμό Πλεμεριανά του Δήμου Καντάνου.

Η συγκίνησί μου είναι εύλογη. Με τόν άλησμόνητον Ανδρέα Αρχοντάκη με συνέδεε βαθύτατη φίλια. Τόν είχα γνωρίσει πριν από την δικτατορία των επίορκων έθνοπροδοτών άπριλιανών. Και συνδεθήκαμε στενά, άν και οι έπαφές μας ήσαν περιορισμένες : στις λίγες φορές άνόδου του έδω στην πρωτεύουσα, αλλά και ιδικής μου καθόδου στα πατρογονικά χώματα τής μαγευτικής Κρήτης, κατά τις όποιες και ποτέ δέν παραλείπαμε, ούτε αυτός, ούτε έγώ, να συναντηθούμε· ώς επίσης, οι έπαφές μας ανανεώνονταν στις έορτές με τις γραπτές εύχές, πού πάντοτε ανταλλάσσαμε. Η τελευταία μας έπαφή έγινε με τις χριστουγεννιάτικες εύχές, πού μου έστειλε, πάντοτε έγκάρδιες και όλόθερμες, λίγες ήμέρες πριν μάς άφίσει όριστικά. Τις ανταποδοτικές μου εύχές του έστειλα τότε, χωρίς να γνωρίζω την αιώνια άποδημία του, την όποιαν ύστέρως πληροφορήθηκα από συνάδελφό μου Έφέτη, πού είχεν ύπηρετήσει στα Χανιά και τόν έγνώριζε και με ένημέρωσεν ώς γνώστης και τής ιδικής μου φίλιας. Φυσικά τó άγγελμα με κατέθλιψε, όπως όλους. Αλλά συνεπλήρωσα την άτέλεστη αυτή τελευταία μου έπαφή με τόν άλησμόνητο φίλο, έστω

ΘΕΣΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

καθυστερημένα, όταν με την πρώτη κάθοδό μου στην Κάντανο μετά την Προεδρική μου θητεία προσήλθα και, εύλαβης προσκυνητής, απέθεσα λίγα λουλούδια στον τάφο του. Ταπεινή παρουσία, την οποία είμαι βέβαιος, ότι θα την ένοιωσε με την θαυμαστή αισθαντικότητά του και ο Ανδρέας στην γαλήνη του, εκεί ψηλά, που τώρα βρίσκεται. Αυτή ήταν ή τελευταία εκ του μακρόθεν άμεση νοερή επικοινωνία μας. Διότι τέτοια είχε προηγηθῆ και όταν ζούσε : όταν ἐπὶ δικτατορίας εἶχαμε προσέλθει με φίλους στην Αἴγινα, γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τοὺς κρατούμενους στὶς ἐκεῖ φυλακές, ἀληθινούς ἀγωνιστὲς τῆς Δημοκρατίας, ἀνάμεσά τους καὶ τὸν Ανδρέα Ἀρχοντάκη (οἱ ἄλλοι, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ἦσαν ὁ Νέστορας, ὁ Νοταρᾶς, κλπ). Ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐπετράπη. Διεμηνύσαμε ὅμως στοὺς κρατούμενους τὴν ἐκεῖ προσέλευσί μας, καὶ ἔτσι καὶ αὐτὴ ἡ ἐπικοινωνία μου με τὸν Ανδρέα Ἀρχοντάκη ἔμεινε νοερὰ ἐκ τοῦ μακρόθεν. Χωρὶς καὶ νὰ ἐπαναληφθῆ. Διότι ἀκολούθησε καὶ ἡ ἰδική μου σύλληψις καὶ κράτησις ἐπὶ ἓνα περίπου χρόνο, κατ' ἀρχὰς στὸ ἐργαστήριό τῶν βασιανιστηρίων, τὸ Ε.Α.Τ. τῆς Ε.Σ.Α., καὶ στὴ συνέχεια στὶς φυλακὲς Κορυδαλλοῦ ...

Ἐγνώρισα λοιπὸν κατάβαθα μιὰ ἐξαιρετικὴ προσωπικότητα. Τὸν Ανδρέα Ἀρχοντάκη στὴν πληρότητά του : ὡς ἀνεκτίμητον ἐλεύθερον ἄνθρωπο, ὡς λαμπρὸ διανοούμενο, ὡς ἀσυμβίβαστο δημοκράτη, ὡς ἀδάμαστον ἀγωνιστὴ καὶ ὑπερασπιστὴν ἐμπράκτως, ὄχι μὲ τὰ λόγια μόνον, ιδεῶν, ποὺ καταυγάζουν τὸν ἀνθρώπινο πολιτισμὸ, ὡς προικισμένο με εὐψυχία ἀπαράμιλλη, ὡς μαχητὴ ἀκατάβλητο στὴν πρωτοπορία πάντοτε τῶν εὐγενεστέρων ἀγῶνων.

Ὅλοι ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν καὶ ἐγεύθησαν τὴν ἀντινοβολία τῆς προσωπικότητός του ἔχουν μύρια καὶ ἀνεξάντλητα νὰ ἱστορήσουν γιὰ τὶς διάφορες πτυχές της. Ἀντὶ πολλῶν, προσωπικῶς θὰ περιορισθῶ σὲ μία ἀρετὴ του, αὐτὴ, ποὺ προϋποθέτει, ἀλλὰ καὶ ἐνέχει, περιλαμβάνει ὅλες ἀνεξαίρετως : **Ὁ Ανδρέας Ἀρχοντάκης ὑπῆρξεν ἀληθινός, ὄχι ψευδεπίγραφος Δημοκράτης.** Ἦτο κατὰ συνείδησιν, ὄχι μόνον κατὰ τοποθέτησιν δημοκράτης, ὅπως ἡ πληθώρα τῶν σφετεριζομένων τὸν χαρακτηρισμόν, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα πρόκειται γιὰ θλιβερὰ ἐνεργούμενα ἐξουθενωτικοῦ ἀντιδημοκρατικοῦ λαϊκισμοῦ τῆς χειροτέρας μορφῆς, πρόθυμα νὰ ὑπηρετήσουν χάριν ἰδιοτελείας ὅποιαδήποτε ἀνομία καὶ πολιτικὴ κατάσταση. Ὁ Ανδρέας Ἀρχοντάκης ἀπέδειξε τὴν δημοκρατικότητά του με τὸν καθημερινὸ του βίον. Τὴν ἀπέριττη καθημερινή του ζωὴ· τὴν ἀφειδώλευτη προσφορὰ καὶ προθυμία του ἔναντι ὄλων, καὶ μάλιστα ἀφιλοκερδῶς, κατὰ τὴν ἄσκησι τοῦ ὑψηλοῦ ἐπαγγέλματός του ὡς ἱατροῦ· ἀκόμη καὶ με αὐτὴ τὴν λεβέντικη παραδοσιακὴ ἐνδυμασία του, γιὰτὶ με τὴν ὑψηλοφροσύνη, ποὺ τὸν διακατεῖχε, δὲν ἤθελε νὰ προσχωρήσει στὴν μάζα, νὰ φοράει φράγκικα ! Θεώρησις ὑψηπετής, ἐμφαίνουσα πορείαν ζωῆς ἔναντιον τοῦ ρεύματος, ἀκριβῶς ἔναντιον τῆς ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ φθοροποιοῦ πάντοτε συρμοῦ ἰσοπεδώσεως, καὶ αὐτὸ πρὸς διατήρησι τῆς ἐθνικῆς μας ἀτομικότητος καὶ ἰδιοπροσωπείας. Καταδεικνύεται ἔτσι καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ὡς **ἀληθινὸς Ἕλλην**. Καὶ φυσικὰ, **ἀμετανόητος Κρητικὸς !** Καὶ ἰσοδυνάμως, με τὴν εἰς τὰ κοινὰ ἀνάμειξι τοῦ ὁ Ανδρέας Ἀρχοντάκης ὄντως διέλαμψε. Πολλαπλῶς. Κυρίως με τὴν ποικίλη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀντιδικτατορικὴ δραστηριότητά του, ἡ ὁποία καὶ τὸν ὠδήγησε στὶς διώξεις καὶ φυλακίσεις του. Παθήματα, ποὺ πάντοτε ἀντιμετώπισε καρτερικῶς, με τὴν ὑπεροχὴ ἐλευθερόφρονος πνεύματος ζηλευτῆς, δύσκολα κατορθωτῆς, ἐμβελείας.

